Sr. No.1, Metric No. 1.1.2

पदव्युत्तर पदवी (एम. ए.) इतिहास

प्रथम वर्ष अभ्यासक्रम आणि स्वयं-अध्ययन साहित्याची यादी

सत्र पहिले

अनिवार्य

१. प्रारंभिक भारत (इ.स. सहाव्या शतकापर्यंत) [HIS515] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : अश्मयुग ते हडप्पा सभ्यता
पुस्तक २ : भारताचा इतिहास इ.स.पूर्व १५०० ते इ.स.पूर्व ६००
पुस्तक ३ : भारताचा इतिहास इ.स.पूर्व ६०० ते इ.स.पूर्व २००
पुस्तक ४ : भारताचा इतिहास इ.स.पूर्व २०० ते इ.स. ६००

२. भारतातील राजकीय व्यवस्था [HIS516] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : राज्यसंस्थेचा प्रारंभ
पुस्तक २ : प्राचीन भारतातील राज्यसंस्थेतील स्थित्यंतरे
पुस्तक ३ : मध्ययुगीन राज्यसंस्था
पुस्तक ४ : वसाहतकालीन राज्यसंस्था

३. आधुनिक जग- भाग १ [HIS517] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : प्रबोधन युग- सैद्धांतिक आणि तात्त्विक मूलाधार
पुस्तक २ : प्रबोधन युगाची वाटचाल- स्वरूप आणि चिकित्सा
पुस्तक ३ : भांडवलशाही व औद्योगिकीकरण
पुस्तक ४ : क्रांतीयुग

४. प्राचीन इतिहासकार [HIS518] (श्रेयांक २)

पुस्तक १ : प्राचीन इतिहास लेखन परंपरा
पुस्तक २ : प्राचीन भारताचे प्रमुख इतिहासकार

वैकल्पिक (५ व ६ पैकी कोणताही एक)

५. इतिहासाच्या सहाय्यकारी शास्त्रांची पद्धती आणि उपयोजन [HIS519] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : पुरातत्वशास्त्र
पुस्तक २ : भारतविद्या
पुस्तक ३ : मानवशास्त्र
पुस्तक ४ : मौखिक इतिहास

किंवा

६. आधुनिक-पूर्व जगाचा इतिहास [HIS520] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : सरंजामशाही
पुस्तक २ : आधुनिकपूर्व जगातील व्यापारव्यवस्था
पुस्तक ३ : मध्ययुगीन जगाचा संक्रमण काळ
पुस्तक ४ : आधुनिकपूर्व जगातील समाजव्यवस्था

अनिवार्य

७. संशोधन पद्धती [HIS599] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : सामाजिकशास्त्रातील संशोधन पद्धती
पुस्तक २ : सामाजिकशास्त्रातील संशोधन आराखडा व वस्तुनिष्ठता
पुस्तक ३ : सामाजिकशास्त्रातील संशोधन प्रक्रिया
पुस्तक ४ : सामाजिक संशोधन पद्धती

सत्र दुसरे

अनिवार्य

८. सरंजामशाहीच्या काळातील भारत (सहावे ते आठरावे शतक) [HIS521] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : भारताचा इतिहास (सहावे ते बारावे शतक)
पुस्तक २ : भारताचा इतिहास (बारावे ते सोळावे शतक)
पुस्तक ३ : भारताचा इतिहास (सोळावे ते अठरावे शतक)
पुस्तक ४ : सरंजामशाहीच्या काळातील भारत

९. भारतातील आर्थिक जीवनातील स्थित्यंतरे [HIS522] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : प्राचीन आर्थिक जीवनाचा इतिहास
पुस्तक २ : मध्ययुगातील आर्थिक व्यवस्था व परिवर्तन
पुस्तक ३ : वसाहतकाळातील आर्थिक स्थित्यंतरे
पुस्तक ४ : स्वातंत्र्योत्तरकाळातील आर्थिक स्थित्यंतरे

१०. आधुनिक जग- भाग २ [HIS523] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : साम्राज्यवादाचा विस्तार
पुस्तक २ : दोन महायुद्धे आणि जग
पुस्तक ३ : वसाहतवाद विरोधी संघर्ष
पुस्तक ४ : बदलत्या जगाचे संदर्भ

११. मध्ययुगीन इतिहासकार [HIS524] (श्रेयांक २)

पुस्तक १ : मध्ययुगीन इतिहास लेखन परंपरा
पुस्तक २ : मध्ययुगीन भारताचे प्रमुख इतिहासकार

वैकल्पिक (१२ व १३ पैकी कोणताही एक)

१२. इतिहासाची उपयोजित क्षेत्रे [HIS525] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : वस्तुसंग्रहालय शास्त्र
पुस्तक २ : पर्यटन
पुस्तक ३ : ऐतिहासिक वारसा
पुस्तक ४ : पुराभिलेखागारांचा अभ्यास

किंवा

१३. आधुनिक-पूर्व जगाचा इतिहास : भाग २ [HIS526] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : प्रारंभिक जगाचे आकलन
पुस्तक २ : सभ्यतांचा उदय आणि विकास - I
पुस्तक ३ : सभ्यतांचा उदय आणि विकास – II
पुस्तक ४ : प्रारंभिक जगाचा वारसा

अनिवार्य

१४. क्षेत्रीय प्रकल्प [HIS527] (श्रेयांक ४)

क्षेत्रीय प्रकल्पासंबंधी मार्गदर्शिका, क्षेत्रीय प्रकल्प आराखडा आणि नमुना विषय सूची विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम आणि स्वयं-अध्ययन साहित्याची यादी

तिसरे सत्र

अनिवार्य

१५. इतिहास लेखनशास्त्र [HIS601] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : इतिहासाचे आकलन
पुस्तक २ : इतिहास संशोधन: तत्व आणि पद्धती
पुस्तक ३ : इतिहासाचा प्रत्यक्ष व्यवहार
पुस्तक ४ : इतिहासातील नवे प्रवाह

१६. आधुनिक भारताचा इतिहास [HIS602] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : वसाहतवादी राजवट: स्वरूप आणि संरचना
पुस्तक २ : वसाहतवादी राजवट: शासननीती
पुस्तक ३ : वसाहतवादी राजवट: सामाजिक सांस्कृतिक संदर्भ
पुस्तक ४ : सुधारणा चळवळ

१७. भारताचा सामाजिक इतिहास [HIS603] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : गणसमाजाचा काळ
पुस्तक २ : जातिसंस्थेचे संक्रमण
पुस्तक ३ : सरंजामशाही व जातपितृसत्तेचे पैलू
पुस्तक ४ : आधुनिक भारतातील सामाजिक परिवर्तन

१८. आधुनिक इतिहासकार [HIS604] (श्रेयांक २)

पुस्तक १ : आधुनिक इतिहास लेखन परंपरा
पुस्तक २ : आधुनिक भारताचे प्रमुख इतिहासकार

वैकल्पिक (१९ व २० पैकी कोणताही एक)

१९. भारतीय इतिहासाचे नवे आयाम [HIS605] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : दैनंदिन लोकजीवनाच्या इतिहासाचे काही पैलू
पुस्तक २ : दैनंदिन लोकजीवनाच्या इतिहासाचे काही पैलू- सिनेमा आणि क्रिकेट
पुस्तक ३ : परिस्थितिकी आणि पर्यावरण- ऐतिहासिक आकलन
पुस्तक ४ : विज्ञान, तंत्रज्ञानआणि आरोग्य- ऐतिहासिक आकलन

किंवा

२०. दक्षिण जगाचा इतिहास [HIS606] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : तिसरे जग ते दक्षिण जग
पुस्तक २ : युरोपकेंद्रवाद आणि दक्षिण जगकृत वैचारिक चिकित्सा
पुस्तक ३ : उत्तर जगाचे आर्थिक व राजकीय वर्चस्व आणि दक्षिण जगाचा प्रतिरोध
पुस्तक ४ : जागतिक रचनेला आव्हान आणि दक्षिण जगाचा इतिहास

अनिवार्य

२१. संशोधन प्रकल्प [HIS600] (श्रेयांक ४)

संशोधन प्रकल्पासंबंधी मार्गदर्शिका, संशोधन प्रकल्प आराखडा आणि नमुना विषय सूची विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येईल.

सत्र चौथे

अनिवार्य

२२. राष्ट्रवादी चळवळीचा इतिहास [HIS607] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : वसाहतवादविरोधी प्रारंभिक प्रतिकार
पुस्तक २ : स्वातंत्र्याचा लढा- १८५७ ते १९४७
पुस्तक ३ : स्वातंत्र्याचा लढा ; विचार आणि कार्यक्रम
पुस्तक ४ : राष्ट्रीय चळवळीचे विभिन्न आयाम

२३. जनचळवळीचे युग [HIS608] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : जगातील जनचळवळी
पुस्तक २ : भारतातील स्त्रियांच्या चळवळी
पुस्तक ३ : जनचळवळींचा इतिहास: शेतकरी आणि कामगार
पुस्तक ४ : जनचळवळींचा इतिहास: आदिवासी आणि जातीविरोधी चळवळी

२४. महाराष्ट्राचा इतिहास [HIS609] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : महाराष्ट्राची जडणघडण
पुस्तक २ : मराठ्यांचा इतिहास- शिवकाळ
पुस्तक ३ : मराठ्यांचा इतिहास- पेशवेकाळ
पुस्तक ४ : आधुनिक महाराष्ट्र

वैकल्पिक (२५ व २६ पैकी कोणताही एक)

२५. समकालीन भारत (१९४७ ते २०००) [HIS610] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : स्वतंत्र भारत- उदय आणि पायाभरणी (१९४७ ते १९६५)
पुस्तक २ : स्वतंत्र भारताची वाटचाल- १९६५ ते २०००
पुस्तक ३ : समकालीन भारतापुढील आव्हाने
पुस्तक ४ : वैश्विक संदर्भात समकालीन भारत

किंवा

२६. आधुनिक आशियाचा इतिहास [HIS611] (श्रेयांक ४)

पुस्तक १ : आधुनिक चीनचा इतिहास
पुस्तक २ : आधुनिक जपानचा इतिहास
पुस्तक ३ : आग्नेय आशियाचा इतिहास
पुस्तक ४ : मध्य-पूर्वेचा इतिहास

अनिवार्य

२७. संशोधन प्रकल्प. [HIS699] (श्रेयांक ६)

संशोधन प्रकल्पासंबंधी मार्गदर्शिका, संशोधन प्रकल्प आराखडा आणि नमुना विषय सूची विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येईल.